

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any XIV

REUS, DIVENDRES 1 D'AGOST DE 1919

Núm. 115

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros
Rambla dels Estudis, 4. - Barcelona

TELEFONS A 2248 i A 3453

Sastrería J. Martí

Plaça de Prim, 1. - REUS

Participa als seus clients i al públic en general haver obert el seu nou establiment, on hi trobarán els gènres de la més alta novetat per a la present temporada.

GRAN ASSORTIT EN «FRESCOS». PREUS ECONÒMICS
PUNTUALITAT EN ELS ENCÀRRECS.

LA MUÑECA

TENDA DE CONFECCIONS DE ROBA BLANCA

de REGINA REBULL

(ANTIGA DEPENDENTA DE «EL BEBÉ»)

Carrer de Llovera (Padró), núm. 37. - REUS

Tinc l'honor de participar a la meva distingida clientela i al públic, en especial a les senyores, que he obert un Establiment, en gran i petita escala, de tota classe de Confeccions de roba blanca per a senyores i «bebés», poguent tindre la seguretat totes quantes persones es dignin confiar-me els encàrreecs, que els serviré escrupulosament.

Especialitat en nuviatges i banastres per a naixements. - Vestits per a nens i nenes fins els 7 anys.

Preus reduïts en tots els articles

COSSETERIA de Vidua de Francisco Borrás

PRÓXIM TRASLLAT AL

Carrer Major, núm. 5

(ANTIGA CASA TERRAFETA)

La fórmula econòmica

La fórmula per a legalitzar la situació econòmica per al temps que s'assenyala per a la seva vigència és, en realitat, un pressupost; un pressupost en el qual s'agrava la situació de l'Hisenda pública, que és inexplicable com ho és, no ja la màxima preocupació dels homes públics, sinó un veritable agobi per a llurs conciències.

La fórmula del senyor Bugallal, la continuació del pressupost de 1914 per gairebé un any més, és la confessió més palea de la impotència dels elements dirigents de la política espanyola. No es fa un pressupost nou, en el qual es reculli tota la sèrie de problemes que té plantejats la nostra economia, perquè no es pot, perque les restes dels partits de torn són incapaces de formular el més elemental dels ordenaments econòmico administratius per a un poble que aparentment viu en règim constitucional.

Deia l'altré dia el senyor Cambó que assistim a l'agonia de les restes dels partits de torn. Exacte. Per l'il·lustre cap dels regionalistes haurá de convenir en que aquesta agonia es prolonga tant temps que, de no precipitar-se el seu final, molts grans interessos nacionals podrán quedar indefinidament compromesos.

Quan significa això la fórmula del senyor Bugallal, no es deixa parlar (encara que ens consta que algú portarà la veu del país) sino de la qüestió de les plantilles.

BANC DE REUS

DE DESCOMPTES I PRÉSTAMS

Capital 5.000.000 de pessetes

BANCA - PRÉSTECS - CUPONS - GIROS - VALORS

Paguem els cupons Catalana Gas 6 per 100. Astillers Cardona 6 per 100. Osca 4 per 100. Sarrià 6 per 100. Lleida a Reus i tots els de venciment 1er. d'agost.

Cambra de seguretat amb departaments de lluguer

No és que sigui tema baladí el nòbre d'una reorganització dels serveis de l'Estat, però és que no és això el que es va a discutir, sino que a exposta del Tresor, desordenadament, sense que respongui a un pla, es va a cercar el treball de la popularitat entre la burocràcia.

Era el propi president del Consell el que deia l'altra tarda que el cavall de batalla eren les plantilles.

Segurament, els milions que se augmenten per a mestres, peons caminers i algunes classes de funcionaris de l'Estat en el projecte llegit pel ministre d'Hisenda s'augmentaran a les Cambres. I així, el déficit espantós de passats pressupostos s'hi tirarà una altra millonada que no queda compensada ni pel més insignificant ingrés.

Una nova i inajornable apel·lació al crèdit, que en bon romanç s'anomena «trampa adelante y aguardar tiempos mejores».

Polítiques

ELS SINDICATS FARINERS

En el Senat el senyor Conde ha sollicitat la desaparició dels Sindicats fariners, per considerar-los perjudicials als interessos dels agricultors blatters.

LA REPÚBLICA FINLANDESA

Ha sigut elegit president de la República finlandesa M. K. J. Stalberg, nacionalista republicà.

ANIVERSARI

Avui es compleix el segon aniversari de la mort del gran patrici, N'Enric Prat de la Riba, primer president de Catalunya.

PROPOSICIONS

Els senyors comte de Santa Engracia i Villalobos han reproduït al Congrés, dues proposicions de llei de veritable interès.

La primera es refereix a l'arrendament de locals destinats a la indústria o comerç, amb Projecte que no sofreixin els arrendataris els perjudicis que freqüentment se'ls ocasiona pels propietaris, i la segona afecta a l'arrendament de finques rústiques, que ha de contribuir a la resolució del problema agrari en algunes províncies.

PER L'INDULT D'EN VILLALONGA

En vista de les pessimistes impressions que hi ha de que el Tribunal Suprem ha confirmat la sentència del Consell de Guerra contra En Villalonga, s'ha reunit al Congrés la minoria socialista, acordant realitzar actives gestions per aconseguir l'indult.

EL DIRECTOR D'AGRICULTURA

El director general d'Agricultura, després d'haver consultat amb les Federacions Agràries que constitueixen la Federació Nacional, ha acceptat continuar en el càrrec que ve exercint.

EN PUIG I CADAFALCH

El president de la Mancomunitat passarà el reste de l'estiu a Ar-

gentona, anant a Barcelona cada dimecres per a rebre al públic i presidir les sessions del Consell permanent. Durarà la seva permanència a Barcelona mentres les necessitats del despatx oficial de la Mancomunitat ho reclamin.

ELS DEL «NUMANCIA»

EN LLIBERTAT

Després d'haver complert la condemna, han estat posats en llibertat els quatre mariners del «Numancia», dels set condemnats pel delict de revolta.

Un d'ells, Moya, fou fusellat, i dels restants, condemnats a cadena perpetua, dos moriren a presidi, obtenint els altres quatre la commutació de la pena per la de vuit anys, que és la que han complert ara.

Dels alliberats, dos estaven a Cartagena, Moreira i Beas, un altre a Burgos, i l'altre a Chinchilla.

Els quatre han telegrafiat al senyor Castrovido agraint les gestions realitzades a favor seu i la suscripció oberta per a socorre's.

ELS SOCIALISTES MADRILENYS

A la Casa del Poble s'ha reunit la Junta de l'Agrupació Socialista madrilenya, acordant, per votació, celebrar aquest mes sessió extraordinària per a discutir una proposta sobre la incorporació del partit a la tercera Internacional i una altra proposta sobre els tres assumptes següents: Canvi de tècnica dels socialistes amb les seves relacions amb els partits burgesos; vot de censura a la minoria parlamentaria i al Comitè Nacional per haver reservat els acords al partit aliant-se amb grups parlamentaris monàquics; i presentació en les vinentes eleccions de regidors sense aliances de cap classe.

SABÓ NOGUERA

ÉS EL MILLOR EL MÉS ECONÒMIC

Informació

Les aigües del Pantà de Riudecanyes

CONFERÈNCIA

En atenta salutació l'alcalde senyor Simó ens comunica que demà dissabte, a les 10 de la nit, l'enginyer D. Josep Pérez de Petinto donarà, en el Teatre Circo, una conferència pública, sobre l'abastiment de la nostra ciutat amb l'aigua del Pantà de Riudecanyes.

No cal dubtar que degut al gran interès que tots els nostres conciutadans tenen per conéixer la bondat d'aquelles aigües i el perquè es destinen al consum públic, hi acudiran a escoltar-ho de persona tan autoritzada.

Cal felicitar al Sr. Petinto per la seva iniciativa, doncs creiem d'interés general la divulgació de lo que són les aigües estancades i l'ús que en fan a les ciutats més importants d'Europa i Amèrica.

DIUMENGE ES DONARÀ L'AIGUA

L'alcalde senyor Simó ens invita a l'acte d'injectar l'aigua del Pantà a la canyeria general de la població, a quin acte s'hi concurrà la deguda solemnitat, tenint en compte la gran importància que té per a nostra ciutat.

Aquest acte tindrà lloc el proper diumenge dia 3 d'agost, a dos quarts d'onze del matí, a la Boca de la Mina.

Un dels Jutjats de París ha dictat auto de processament contra el banquer d'Olot Joan Prats, per haver volgut sobornar als empleats de Duanes de la frontera francesa, a fi de que li deixessin entrar algunes partides de vi, i fer-lo passar com a vi portugués.

DELINÉANT MECÀNIC

S'ofereix per hores.

Informes en aquesta impremta.

Sigui qui sigui el nombre de regidors que hi assisteixin, aquest mig-dia, a les dotze, l'Ajuntament celebrarà la sessió ordinaria corresponent a la present setmana.

Demà se celebrarà a Sabadell l'anunciat concurs de sardanistes.

Estanteria, mostrador i aparador per a vendre. Està en bon estat. Per a informes, arraval alt de Jesús, 21, 1er.

Cumplimentant l'acord consistorial de 17 del prop passat mes de juliol, en virtut del comunicat del Comité executiu del Monument que's projecta construir a Barcelona a la memòria de l'il·lustre reusenc En Marián Fortuny, l'Alcalde ens ha dispensat l'honor de nomenar a nostre Director per a formar part del sub-comité local, constituit per a donar el major impuls i ressonància a l'homenatge que's projecta.

Agraim la distinció de que hem sigut objecte i prometem el nostre modest concurs per a que sigui prompte un fet la creació d'aquell monument.

Desapareix la CASPA amb **LOCIO EBER**

Excel·lent producte. Veritable creació. Roca i Ribas Farmacia Serra

El Reial Aeri Club de Barcelona tracta d'eregar un monument que perpetui la memòria de l'aviador Salvador Hedilla que fou el qui primer feu la travessia de Barcelona a Palma.

Té acabat ja el «maquet» que és original de l'escultor Eu Josep Campeny.

L'industrial de Tarragona don Jaume Joanós, ha sollicitat la concessió d'un servei d'automòbils de Tarragona a Valls i altre de Reus a Mont-roig.

F. PRIUS DEMESTRES

Corredor de Comerç col·legiat

Arraval Santa Agnès, núm. 57

Pago de cupons venciment Agost
Compra, venda de valors, paper estranger comptat i plaçat.

Ha celebrat sa última sessió la Comissió provincial, presidida per don Tomás Mallo, despatxant tots els assumptes pendents.

Anit es donà començ a la campanya de la pesca del «bou».

EN VENTA Tota classe d'articles de pell en la mateixa fàbrica. Grans assortits en MONEDERS, CINTURONS, PETAQUES, TARGETERS, TRANTS, LLIGUES, MALETINS de viatge i bany.

Venta al detall i al per major a preus més baratos que cap altra casa.

Els genres comprats a aquesta casa s'arreglen gratis.

Falten oficials, oficials i aprenentes

J. DURÁ, Arraval Sta. Agnès, 23

Al carrer dels Recs, cantonada al de Gras i Elies, a l'acera hi ha una trapa de ferro, en tal mal estat, que ocasionà abans d'aní una caiguda a un veí, que en sortí solament contusionat.

Cridem l'atenció del Sr. Alcalde per a que dongui les oportunes ordres pel seu arreglo.

Entre significats propagandistes societaris de la localitat s'estan fent treballa encaminats a la reconstitució de la Federació obrera local.

SE VEN un establiment de comestibles, situat en punt cèntric de la població.

Informes en aquesta impremta.

Per l'agent executiu d'aques Ajuntament s'ha publicat un Edicte declarant incursos en el primer grau d'agremi, que consisteix en un 5 per 100 de recàrcer, als contribuents del repartiment general que durant els plaços voluntaris que a l'efecte se senyalaren no satisfaren els rebuts del primer trimestre prorrogat de l'any 1918.

A l'encontre anuncia a aquells contribuents que si volen satisfacer

23 DE JUNY DE 1919

Sidral TEIXIDÓ

¿Voleu apagar la set? ¿Voleu menjar a gust? ¿Voleu digerir bé?

Preneu Sidral TEIXIDÓ

REFRESCANT :: APERITIU :: DIGESTIU

El «Sidral Teixidó» és indispensable als estuejans, excursionistes i caçadors perquè evita les infusions purificant l'aigua.

Exigu-lo en els Cafés, Bars i Drogueries.

D. Gaietà Virgili, Plaça de Prim, 3
Únic representant a Reus: BAR ESCUELLA**AVIS IMPORTANT:** Com sigui que el merescut èxit alcançat pel «Sidral Teixidó» ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no's deixin sorprendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi envasat, o no se serveixi amb els aparelles exclusius del laboratori del «Sidral Teixidó» son productes similars que el públic deu rebutjar per il·legítims.

els seus descoberts amb sols dit recàrcer poden fer-ho durant els dies 1, 2 i 4 del corrent; passat aquest plaç els morosos incurrirán en nous recàrrecs fins a l'execució dels seus bens.

Ahir tinguerem el goig de saludar a nostre il·lustre compatrioti i excelent amic, D. Eduard Toda.

Ens despedirem d'ell per una llarga temporada que pels seus afers passarà a Londres.

EN VENDA. Per retirar-se del negoci es ven una acreditada barberia, instal·lada en lloc cèntric. Donarán raó: carrer Jesús, 28.

Les acers que s'estan construint en el carrer de Cervantes hi queden uns clots que durant la nit són un perill pels tranzeunts.

Convindria s'hi deixés un fanal encès que senyalés el perill.

**HISTÒRIA POPULAR
DE CATALUNYA**

Constará de 20 quaderns. Cada quadern un ral. Apareixerà un quadern setmanal. Acaba de sortir l'onzé.

Pot adquirir-se a la llibreria de nostre amic Marcial Badia, arraval baix de Jesús, 6, i als centres de subscripcions.

EN VENDA

Col·lecció del «Diario de Sesiones» de les Corts Constituents, des de l'obertura de les sessions al 11 de Febrer de 1869 al 2 de Gener de 1871. Enquadernada luxosament en 14 Tomos.

Informes en aquesta impremta.

AVÍS

Els patrons ferrals i carreteres, fan assabent als seus clients, que a fi d'efecte de poguer cumplir el descans dominical, han acordat, tancar els seus tallers respectius, tots els diumenges, a comptar del primer de Juliol en endavant.

Lo que s'fa públic per a coneixement de tot-ho-n.

SE VENEN

A la Selva del Camp: una finca d'extensió 90 jornals del país, plantada d'avellaners, olivers i vinya; casa i aigua; preu 75.000 pessetes. L'altra finca de 28 jornals del país, plantada d'avellaners, olivers i vinya; casa i aigua; preu 45.000 ptes.

Per a informes al corredor Ramón Baiget, carrer Major, Selva del Camp.

REPARTIDOR. Se'n necessita un Informarán a l'Arrabal baix de Jesús, 6.

AVÍS AL PÚBLIC

Havent mort el meu espós don Artur Amat Puig, antic dueny de l'AGÈNCIA DE POMPAS FÚNEBRES, i poso en coneixement del públic creusenc que junt amb el meu fill continuará prestant dits serveis amb tot esmer, promptitud i atenció, disposant del personal i útils necessaris.

Reus, carrer Amargura, n.º 31.

Ferrocarril económico**DE REUS A SALOU**

Servei de trens que regirà des del dia 12 de Juliol de 1919.

Sortides de REUS

(Arraval Robuster)

Tren núm. 24 a les 6'50
« 26 « « 8'25
« 2 « « 10'25
« 12 « « 15'05
« 36 « « 17'05
« 38 « « 19'20

EXTRAORDINARIS PELS DIES FESTIUS

Tren núm. 22 a les 5'30
« 28 « « 11'15
« AURIA 32 « « 16'05

Sortides de SALOU

Tren núm. 23 a les 7'40
« 25 « « 19'20
« 11 « « 11'20
« 1 « « 16'10
« 35 « « 18'40
« 37 « « 20'05

EXTRAORDINARIS PELS DIES FESTIUS

Tren núm. 21 a les 6'10
« 27 « « 12'10
« 43 « « 20'30

PREUS: Billet ordinari a pessetes 0'80.—Bitllet d'anada i tornada a pessetes 0'95.—Nens de 3 a 7 anys, anada i tornada, 0'70.

Tarifa especial núm. 4 de bitllets d'anada i tornada a pessetes 0'70.

Aquest bitllets s'expandeixen pel tren que surt de Reus a les 6'50, servint per al retorn pels que surten de Salou fins a les 16'10. Els diumenges i dies festius se'n expendirán fins al tren de les 11'15 i servirán per a retornar fins al tren que de Salou surta les 18'40.

GRÀFICS CATALANS